

Gemeenteraad	
Portefeuillehouder: Peter de Vrij	Van team: Team Participatie Adviseur: Marije Dito E-mail: m.dito@denhelder.nl
Classificatie: Openbaar	Kenmerk: 2020-011491 Begrotingswijziging: Ja
Onderwerp:	Voorstel tot het beschikbaar stellen van een bedrag van € 538.000,- voor het uitvoeringsplan Schuldhulpverlening

Publiekssamenvatting:

De gemeente Den Helder wil voorkomen dat het zo ver komt dat iemand schuldhulpverlening nodig heeft of na schuldhulpverlening opnieuw in de problemen komt. Armoede en problematische schulden zijn immers hardnekkige problemen en vergen veel tijd en inspanning. Daarnaast brengt deze problematiek ook hoge maatschappelijke lasten met zich mee. Wat de oorzaak ook is van deze problemen, de gemeente Den Helder wil alle inwoners steun en hulp geven op weg naar een schuldenvrij leven en financieel gezond bestaan.

De gemeente Den Helder wil hiertoe een volledig aanbod van preventie tot en met nazorg creëren en alles wat daartussen valt.

In het voorliggende uitvoeringsplan zijn hiervoor een aantal concrete acties benoemd en een tijdplanning. Deze acties zullen gaan leiden tot een sluitend netwerk van preventie en hulpverlening waardoor problematische schulden sneller opgelost of voorkomen kunnen worden.

Geadviseerd besluit

1. Voor de uitvoering van het uitvoeringsplan Schuldhulpverlening 'de cirkel is rond' voor 2020 een bedrag van € 538.000,-- beschikbaar stellen uit de Algemene Reserve
2. De Nota Meedoen! Armoedebeleid gemeente Den Helder 2017-2020 en het beleidsplan Schulddienstverlening 2018-2021 verlengen tot en met 2022.
3. Vast te stellen de hieruit voortvloeiende wijziging van de programmabegroting.

Raadsvoorstel:

Aanleiding en context

In 2017 is door de gemeenteraad de nota armoedebeleid gemeente Den Helder 2017-2020 vastgesteld. Daarnaast is in 2017 door de gemeenteraad het beleidsplan schulddienstverlening Den Helder 2018-2021 vastgesteld en is in 2019 het programma "Meedoen!- een vuist tegen armoede" gestart. Schuldhulpverlening en als onderdeel daarvan de (beschermings)bewindvoering is binnen dit programma een essentieel onderdeel.

Het bijgaande uitvoeringsplan heeft als doel om de bevindingen, aanbevelingen en adviezen uit bovengenoemde documenten om te zetten in concrete acties.

De gemeente Den Helder wil op deze manier voorkomen dat het zo ver komt dat een inwoner schuldhulpverlening nodig heeft of na schuldhulpverlening opnieuw in de problemen komt. Hiermee creëert de gemeente Den Helder een volledig aanbod van preventie tot en met nazorg en alles wat daartussen valt.

Doelen en resultaten

Inspiratiebron is, naast de hierboven genoemde documenten, de kadernota 2020 waarin als resultaat is opgenomen dat het aantal inwoners met problematische schulden in Den Helder is afgenomen en minder inwoners in armoede leven.

Snel reageren op signalen van betalingsachterstanden zet de cirkel van preventie, vroegsignalering, stabilisatie, oplossen en nazorg in gang. Dit met als doel het voorkomen dat inwoners in de problematische schulden komen, blijven of opnieuw gaan komen, dat zij weer grip krijgen op hun financiën en uit de financiële problemen komen dan wel blijven en weer zelfredzaam worden.

Terugdringen beschermingsbewind

Beschermingsbewind is een maatregel die de rechter uitspreekt ten behoeve van een meerderjarige die naar objectieve maatstaven niet in staat is zijn belangen van vermogensrechtelijke aard zelf te behartigen.

Om het aantal inwoners onder beschermingsbewind terug te dringen, gaan we in gesprek met de Rechtbank Noord-Holland Noord om te regelen dat de Rechtbank inwoners die een verzoek doen voor beschermingsbewind eerst terug te verwijzen naar de gemeente.

In Den Helder zijn ongeveer 900 inwoners die onder bewind staan of een mentor toegewezen hebben gekregen. De kosten hiervoor worden veelal betaald vanuit de bijzondere bijstand. Deze kosten zijn de afgelopen jaren binnen onze gemeente fors gestegen. In 2019 is bijvoorbeeld 1,6 miljoen uitgegeven aan bijzondere bijstand voor de kosten van beschermingsbewind. Vanaf het tweede kwartaal van 2020 gaan we onze inwoners die bijzondere bijstand voor beschermingsbewind ontvangen screenen en zonodig spreken om een herbeoordeling te doen. Ervaring vanuit andere gemeenten (waaronder gemeente Arnhem), leert dat het reëel is om uit te gaan van een reductie naar lagere vormen van schuldhulp met 30%.

Van deze besparing zetten we een gedeelte in voor de bekostiging van de lagere vormen van begeleiding, namelijk budgetbeheer.

Voor de gemeente Den Helder zou dit een netto besparing zijn van € 240.000,-- per jaar, vanaf 2021.

Kaders en omstandigheden

Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs)

Vanaf 1 juli 2012 is de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening in werking getreden. In deze wet is geregeld dat de gemeente de regierol heeft op het gebied van schuldhulpverlening en verantwoordelijk is voor het afgeven van beschikkingen schuldhulpverlening.

Beleidsplan Schulddienstverlening Den Helder 2018-2021

De Wgs verplicht de gemeente om de gemeenteraad eens in de vier jaar een beleidsplan te laten

vaststellen waarin onder andere de doelstellingen en doelgroepen van integrale schuldhulpverlening worden benoemd.

Argumenten en alternatieven

In het uitvoeringsplan zijn concrete acties benoemd die zullen gaan leiden tot een sluitend netwerk van preventie en hulpverlening waardoor problematische schulden sneller opgelost of voorkomen kunnen worden.

De *concrete acties* worden hieronder, ter informatie, nogmaals aangegeven:

- * Een breed integraal case-overleg organiseren waarbij casuïstiek integraal wordt besproken.
- * De regisseurs Schuldhulpverlening trainen in het herkennen, bespreekbaar maken van laaggeletterdheid en het gebruik van screeningsinstrumenten zodat inwoners indien nodig doorverwezen kunnen worden.
- * De informatie-vindplaatsen van de doelgroep laaggeletterden worden in kaart gebracht en onze voorlichting wordt hierop aangepast. Eveneens wordt de website van de gemeente periodiek geactualiseerd.
- * Om gedragsverandering te realiseren richten we het huidige systeem in om herinnering-sms'jes te kunnen versturen aan onze inwoners.
- * Via Humanitas of MEE & de Wering breiden we het aanbod van budgetteringscursussen uit. Ook brengen we onze inwoners in verbinding met deze twee organisaties wanneer inwoners ondersteuning nodig hebben bij de thuisadministratie.
- * We organiseren ter ondersteuning 'SchuldHulpMaatje of 'budgetbuddy's naar het voorbeeld van andere gemeenten.
- * Onze regisseurs gaan voorlichting en lessen organiseren op scholen binnen onze gemeente.
- * Onze regisseurs nemen deel aan het spreekuur in de Visbuurt (pilot), het Jongerenpunt en andere toekomstige wijkgerichte werkzaamheden.
- * Het team organiseert dat, met inachtneming van de AVG, informatie beschikbaar komt, over het werkloos of arbeidsongeschikt raken van een inwoner. Per life-event beoordelen we vervolgens of en hoe onze voorlichting hierop aangepast kan worden en indien wenselijk organiseren we themabijeenkomsten per onderwerp.
- * De deelname aan het Financieel Fitteam breiden we uit.
- * De aanbesteding wordt zodanig ingericht dat het mogelijk is om onze financiële producten uit te breiden met de producten budgetcoaching en nazorg.
- * Onze regisseurs gaan periodiek voortgangsgesprekken voeren bij inwoners in een schuldhulpverleningstraject.
- * We gaan zoeken naar best practise(s)/voorbeelden van andere gemeenten om, als dat mogelijk is, te komen tot een andere wijze van uitvoering van bewindvoering voor inwoners.
- * Ook organiseren we op korte termijn een afspraak met de Rechtbank Noord-Holland Noord om haar medewerking te verlenen om inwoners die een verzoek voor beschermingsbewind doen, eerst terug te verwijzen naar de gemeente.

* Daarnaast gaan we onze 900 inwoners die bijzondere bijstand ontvangen voor bewindvoeringskosten, screenen en spreken om zo tot een beoordeling te kunnen komen of wellicht met een lichtere vorm van ondersteuning kan worden volstaan.

Bestuurlijke vernieuwing

Het uitvoeringsplan is op 20 februari 2020 besproken in de adviesraad Sociaal Domein. De Adviesraad heeft aangegeven zeer positief tegenover dit plan te staan en zal dit nog schriftelijk bevestigen.

Het voorstel leent zich op grond van de Referendum verordening gemeente Den Helder 2012 voor het houden van een referendum.

Duurzaamheid

Dit voorstel heeft geen directe relatie met de duurzame ambities van de gemeente Den Helder.

Financiële consequenties

Dit uitvoeringsplan heeft financiële consequenties.

De budgetten die we nodig hebben om alle beoogde activiteiten te bekostigen, zijn als volgt:

1 fte extra voor administratieve ondersteuning van € 65.000,-- voor het jaar 2020.

Wegens uitbreiding van de deelname van de schuldhulpverleningsregisseurs aan het Financieel Fit Team, is tijdelijk, voor de duur van twee jaar, uitbreiding met 2 fte nodig. Voor 2021 en 2022 bedragen deze kosten 2 x € 65.000,-- = € 130.000,- per jaar.

Onderzoek naar de best practise(s), welke haalbare alternatieven er zijn voor de huidige wijze van bewindvoering. Hiervoor is € 15.000,-- benodigd voor het jaar 2020.

Om de lijst van 900 inwoners met bijzondere bijstand voor bewindvoering te controleren, wordt uitgegaan van een tijdsduur van 15 minuten per cliënt.

De kosten bedragen $900 \times 0,25 \times € 80,- = € 18.000,-$

Bij de eerste screening van de 900 inwoners gaan we uit van 3 uur dossieronderzoek per cliënt. $900 \times 3 \times € 80,- = € 216.000,-$

Bij de tweede screening van 700 cliënten gaan we uit van 4 uur per dossier. De kosten bedragen $700 \times 4 \times € 80,- = € 224.000,-$

Overzicht benodigd budget voor 2020:

€ 65.000,00

€ 15.000,00

€ 18.000,00

€ 216.000,00

€ 224.000,00

€ 538.000,00

Te onttrekken uit de Algemene Reserve.

De gemeente ontving tot en met dit kalenderjaar in totaal € 293.000 extra via de algemene uitkering uit het gemeentefonds als bijdrage voor intensivering van schuldhulpverlening. Dit bedrag kan als dekking gezien worden voor het gevraagde bedrag van € 538.000. Immers, de extra rijksbijdrage werd niet besteed en kwam/komt ten goede aan het jaarrekeningresultaat en vervolgens aan de algemene reserve.

Voor de jaren 2021 en 2022 is € 195.000,- per jaar nodig in verband met extra personele inzet. Doordat de reële verwachting is dat vanaf 2021 de uitgaven op de post bijzondere bijstand met €

240.000,-- dalen als gevolg van uitstroom uit beschermingsbewind, ontstaat echter geen ruimtevrager en wordt dit voorstel dus niet via de kadernota ingebracht.

Uitvoering en planning

Na vaststelling door de gemeenteraad, gaan we (samen met de partners) aan de slag om invulling te geven aan de diverse onderdelen van het uitvoeringsplan.

In het uitvoeringsplan worden diverse concrete acties genoemd. De planning voor deze acties (een tijdpad) treft u aan als bijlage bij dit uitvoeringsplan.

De nota Meedoen! Armoedebelid gemeente Den Helder 2017-2020 en het beleidsplan Schulddienstverlening 2018-2021 worden in werkingsduur verlengd, namelijk tot en met 2022. De beleidsgrondslagen zijn nog actueel en in door middel van dit uitvoeringsplan omgezet in concrete acties.

Communicatie

We informeren inwoners en betrokken organisaties over de zaken die voor hen van belang zijn als het gaat om schuldhulpverlening. Hiervoor wordt een communicatiestrategie en aanpak ontwikkeld.

Den Helder, 3 maart 2020

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
Jeroen Nobel

secretaris
Robert Reus

Raadsvergadering d.d.	11 mei 2020
Besluit nummer	2020-011491
Onderwerp	Voorstel tot het beschikbaar stellen van een bedrag van € 538.000,- voor het uitvoeringsplan Schuldhulpverlening

De raad van de gemeente Den Helder;

gelezen het raadsvoorstel van het college van burgemeester en wethouders van Den Helder van 3 maart 2020,

besluit:

1. Voor de uitvoering van het uitvoeringsplan Schuldhulpverlening 'de cirkel is rond' voor 2020 een bedrag van € 538.000,- beschikbaar stellen uit de Algemene Reserve
2. De Nota Meedoen! Armoedebeleid gemeente Den Helder 2017-2020 en het beleidsplan Schulddienstverlening 2018-2021 verlengen tot en met 2022.
3. Vast te stellen de hieruit voortvloeiende wijziging van de programmabegroting.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 11 mei 2020